

Assignatura: **Economia Espanyola**

Codi: **16041007** Crèdits: **6**

Tipus: **Troncal** Cicle: **1r** Curs: **2n** Quadrimestre: **2n**

Departament: **Economia**

Àrea: **Economia Aplicada**

Professorat: **Victòria Soldevila**

Objetius generals:

Criteris d'avaluació:

L'alumne podrà superar la matèria del curs en una de les dues convocatòries finals. Per a la qualificació final de l'assignatura s'inclourà un treball que es proposarà al llarg del curs. Les característiques d'aquest treball i el seu pes dins de la nota final s'especificaran a classe. El lliurament del treball s'haurà d'efectuar dins dels terminis que s'indicanen oportunament.

Assignatures que es recomana haver cursat prèviament/simultàniament:

Assignatures en les quals s'apliquen els continguts d'aquesta:

Bibliografia bàsica:

TEMA 1

MANKIWI, G. (2001): *Macroeconomía*, Antoni Bosch Editor, 4ª edició, Barcelona, Cap. 4 i 5

SALA-I-MARTIN, X. (1999): *Apuntes de crecimiento económico*, 2ª edició, Antoni Bosch Editor, Barcelona.

CUADRADO ROURA, J. R. (ed.) (2005): *Política Económica. Objetivos e instrumentos*, McGraw-Hill, 3^a ed., Madrid, Cap. 8.

TEMA 2

ENTREMONT, A. D' (2002): "La población española", a Martínez, E. I García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 7.

VÁZQUEZ, J. A. i MATO, J. (2005): "Recursos naturales y humanos", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7^a ed., Madrid, Cap. 3.

BLANES, A.; GIL, F. Y PÉREZ, J. (1996): POBLACIÓ I ACTIVITAT A ESPANYA: EVOLUCIÓ I PERSPECTIVES, *SERVEI D'ESTUDIS LA CAIXA (NÚM. 5), BARCELONA, CAP. 1.*

PUYOL, R. (1999): "EVOLUCIÓN Y CAMBIOS EN LA POBLACIÓN", A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, *ESPASA, MADRID, CAP. 3.*

TEMA 3

BANDRÉS, E. MARCHANTE, A. (2005): "Formación de capital" a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 4.

MOLERO, J. i BUESA, M. (2005): "Innovación y cambio tecnológico" a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 5.

GÓMEZ, M. i GARCÍA, B. (2001): "Una perspectiva general del sistema de innovación español", a Rallo, A., Guzmán, J. i Santos, F. J. (coord.), *Curso de estructura económica española*, Ediciones Pirámide, Madrid, Cap. 6.

MARTÍN, C. (1999), "La posición tecnológica de la economía española en Europa: una evaluación global", *Papeles de Economía Española*, 81, pág. 2-20.

TEMA 4

PARELLADA, M. (1997): *Economía Española i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 1 (mòdul 2).

GARCIA DELGADO, J. L. (2005): "Etapas y rasgos definidores de la industrialización española", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 1.

GARCÍA DELGADO, J. L. i SERRANO, J. M. (2000): *Del ral a l'euro. Una història de la pesseïa*, Servei d'Estudis Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, Barcelona.

MYRO, R. (2005): "Crecimiento económico y cambio estructural" a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 2.

PARELLADA, M. (1997): *Economía Española i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 2 (mòdul 2).

TEMA 5

DE GRAUWE, P. (2000): *Economics of Monetary Union*, Oxford University Press, Oxford.

ELIAS, J. (dir.) (2001): *L'euro: balanç dels tres primers anys*, Col·lecció Estudis Econòmics La Caixa, Barcelona.

ANTUÑANO, I. i FUENTES, V. (2002): "Efectos sobre la economía española de las principales políticas de la Unión Europea", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 6.

MUÑOZ DE BUSTILLO, R. i BONETE, R. (1997): *Introducción a la Unión Europea. Un análisis desde la economía*, Alianza Universidad, Madrid, Cap. 10.

TEMA 6

GOERLICH, F.; MAS, M. i PÉREZ, F. (2002): "Concentración, convergencia y desigualdad regional en España", *Papeles de Economía Española*, 93, pàg. 17-36.

PARELLADA, M. (2005): "Distribución territorial de la renta", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Editorial Civitas, 7a ed., Madrid, Cap. 17.

SEGARRA, A.; CALLEJÓN, M.; MANJÓN, M.; MARTÍN, M. i ARAUZO, J. M. (1999): *Creixement i organització industrial a l'Arc de la Mediterrània i al Corredor de l'Ebre*, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, Cap. 1.

CUADRADO ROURA, J.R. (dir.) (1998): *Convergencia regional en España. Hechos, tendencias y perspectivas*, Fundación Argentaria, Madrid.

TEMA 7

GARCÍA, G. i SANROMÀ, E.. (2005): "Mercado de trabajo", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 12.

IRANZO, J. E. (2002): "El mercado de trabajo", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 13.

GARCÍA, G. (1999): "MERCADO DE TRABAJO: EL PROBLEMA DEL PARO", A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, ESPASA, MADRID, CAP. 13.

TEMA 8

MOLERO, J. C. i PUJOL, F. (2002): "El papel económico del Sector Público", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 16.

SEGURA, J. (1999-2000), "El sector público a finales del siglo", *Revista Asturiana de Economía*, 16-17, pàg. 13-32.

PARELLADA, M. (1997): *Economía Española i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 8 (mòdul 2).

SERRANO SANZ, J.M. (2001): "Sector público", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 5ª ed., Madrid, Cap. 13.

SEGURA, J. (1999): "SECTOR PÚBLICO: ANÁLISIS ECONÓMICO Y PERSPECTIVA GENERAL" A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, ESPASA, MADRID, CAP. 12.

TEMA 9

ARANDA, C. (2002): "El sistema financiero", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 14.

PARELLADA, M. (1997): *Economía Española i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 9 (mòdul 2).

CALS, J. i GARRIDO, A. (2001): "Sistema y mercados financieros", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 5ª ed., Madrid, Cap. 12.

TEMA 10

COLINO, J. (2001): "Sector agrario", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 5ª ed., Madrid, Cap. 7.

PARELLADA, M. (1997): *Economía Española i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 10 (mòdul 2).

PICAZO, A. i REIG, E. (2002): "La agricultura", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 8.

COLINO, J. I NOGUERA, P. (1999): "LA DIFÍCIL CONVERGENCIA DE LAS AGRICULTURAS EUROPEAS" A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, ESPASA, MADRID, CAP. 5.

TEMA 11

PARELLADA, M. (1997): *Economía Espanyola i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 11 (mòdul 2).

MYRO, R. i GANDOY, R. (2005): "Sector industrial", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 8.

PAMPILLÓN, R. i DE QUINTO, J. (2002): "El sector industrial", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 11.

BUESA, M. I MOLERO, J. (1999): "LA INDUSTRIA: REORGANIZACIÓN Y COMPETITIVIDAD" A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, ESPASA, MADRID, CAP. 7.

TEMA 12

ARROYO, J. i HURTADO, I. (2002): "La terciarización de la economía española", a Martínez, E. i García, J. M. (eds.), *Economía española*, Ed. Ariel, Barcelona, Cap. 12.

MARTINEZ, J. A. i PICAZO, A. (2005): "Sector servicios", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 11.

PARELLADA, M. (1997): *Economía Espanyola i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 12 (mòdul 2).

CUADRADOROURA, J. R. (1999): "SECTOR SERVICIOS: UNA VISIÓN DE CONJUNTO", A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, ESPASA, MADRID, CAP. 8.

TEMA 13

PARELLADA, M. (1997): *Economía Espanyola i Mundial*, Edicions de la UOC, Barcelona, Cap. 7 (mòdul 2).

ALONSO, J. A. (2005): "El sector exterior", a García Delgado, J.L. (ed.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, 7ª ed., Madrid, Cap. 19.

HURTADO, I. (2002): "EL COMERCIO EXTERIOR", A MARTÍNEZ, E. I GARCÍA, J. M. (EDS.), ECONOMÍA ESPAÑOLA, ED. ARIEL, BARCELONA, CAP. 15.

ALONSO, J. A. I DONOSO, V. (1999): "SECTOR EXTERIOR: APERTURA ECONÓMICA Y LÍNEAS DE ESPECIALIZACIÓN", A GARCÍA DELGADO, J.L. (ED.), ESPAÑA, ECONOMÍA: ANTE EL SIGLO XXI, ESPASA, MADRID, CAP. 9.

Bibliografia complementària:

Programa:

PRIMERA PART: ELS FACTORS DEL CREIXEMENT ECONÒMIC

TEMA 1. EL CREIXEMENT ECONÒMIC

- 1.1 Què és el creixement econòmic?
- 1.2 Enfocaments teòrics al voltant del creixement econòmic
- 1.3 La funció de producció
- 1.4 Una aproximació a l'estat estacionari
- 1.5 Productivitat, capital i progrés tècnic a l'economia espanyola

TEMA 2. POBLACIÓ I CAPITAL HUMÀ

- 2.1 Evolució de la població espanyola
- 2.2 Els moviments migratoris
- 2.3 La formació de capital humà: sistema educatiu i sistema formatiu
- 2.4 La distribució de la població activa

TEMA 3. LA FORMACIÓ DE CAPITAL I ELS RECURSOS TECNOLÒGICS

- 3.1 Teories explicatives de la inversió empresarial.
- 3.2 La formació de capital a l'economia espanyola: sector privat i sector públic
- 3.3 Innovació tecnològica i progrés tècnic
- 3.4 La dependència tecnològica de l'economia espanyola

SEGONA PART: EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I LA INTEGRACIÓ EUROPEA

TEMA 4. L'ECONOMIA ESPANYOLA A LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE XX

- 4.1 Els canvis estructurals de l'economia espanyola
- 4.2 El procés d'industrialització: factors explicatius
- 4.3 La crisi econòmica espanyola: causes externes i internes
- 4.4 La dinàmica d'ajust front a la crisi: els Pactes de la Moncloa
- 4.5 L'evolució recent

TEMA 5. LA UNIÓ ECONÒMICA I MONETÀRIA

- 5.1 Prèvia: la Unió Econòmica i Monetària
- 5.2 Avantatges i desavantatges de la integració monetària
- 5.3 La Política Fiscal: el Pacte d'Estabilitat i Creixement
- 5.4 La coordinació de les polítiques econòmiques
- 5.5 L'ampliació de la UE cap a l'est d'Europa

TEMA 6. DESEQUILIBRIS TERRITORIALS I POLÍTICA REGIONAL

- 6.1 Les desigualtats en la distribució regional de la renda
- 6.2 La convergència regional a l'Estat espanyol
- 6.3 Els desequilibris regionals a la Unió Europea

TERCERA PART: EL MARC INSTITUCIONAL

TEMA 7. EL MERCAT DE TREBALL

- 7.1. La mesura de l'atur. Conceptes bàsics
- 7.2. Tipologia de l'atur
- 7.3. Interpretacions teòriques de l'atur
- 7.4. Evolució del mercat de treball a l'Estat espanyol
- 7.5. Característiques del mercat de treball a l'Estat espanyol
- 7.6. Polítiques d'ocupació i reforma laboral

TEMA 8. EL SECTOR PÚBLIC

- 8.1. La funció del Sector Públic a les economies modernes
- 8.2. Dimensió i estructura del Sector Públic a l'Estat espanyol
- 8.3. Evolució del Sector Públic a l'Estat espanyol
- 8.4. Ingressos públics i sistema fiscal
- 8.5. La despesa pública i l'Estat del Benestar
- 8.6. El dèficit públic

TEMA 9. EL SISTEMA FINANCER ESPANYOL

- 9.1 Mercats monetaris i de capitals
- 9.2 El sistema financer: funcions, tipologia i intermediaris
- 9.3 Comportament del crèdit, volum d'inversió i capacitat d'estalvi
- 9.4 Transformacions en l'estructura financera de caixes d'estalvi i bancs

9.5 Els canvis recents en l'activitat financera: innovació i desintermediació

9.6 Tendències del sistema financer espanyol

QUARTA PART: LES ACTIVITATS PRODUCTIVES

TEMA 10. EL SECTOR AGRARI: EVOLUCIÓ RECENT

10.1 Condicions d'estabilitat de l'agricultura tradicional

10.2 La transformació del sector agrari: de l'agricultura tradicional a l'agricultura capitalista

10.3 L'agricultura "subsidiada": la Política Agrària Comuna (PAC)

10.4 Les principals transformacions del sector agrari de l'Estat espanyol

TEMA 11. EL PROCÉS DE TRANSFORMACIÓ DE LA INDÚSTRIA ESPANYOLA

11.1 La indústria i el creixement econòmic

11.2 La transformació de la indústria espanyola: de desenvolupisme a l'actualitat

11.3 Característiques i delimitació de la indústria espanyola

11.4 Els reptes del sector industrial en l'economia globalitzada

TEMA 12. EL SECTOR SERVEIS

12.1 Factors determinants de l'expansió del sector serveis

12.2 Característiques generals dels serveis a l'economia espanyola

12.3 Evolució del sector

12.4 Especialització productiva i comercial

TEMA 13. EL COMERÇ EXTERIOR

13.1 Els intercanvis exteriors de l'economia

13.2 Evolució de la balança de pagaments espanyola

13.3 Les principals partides compensatòries de la balança corrent

13.4 Evolució i distribució sectorial del comerç exterior

13.5 Inversió directa: factors determinants